ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1956

Vyhlásené: 17. 12. 1956 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

54

ZÁKON

z 30. novembra 1956

o nemocenskom poistení zamestnancov

Národné zhromaždenie Československej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1

Poslaním nemocenského poistenia zamestnancov je zaistiť pracujúcim a ich rodinám spolu s ochranou zdravia zabezpečenie pre prípad nemoci a materstva, ako i rodinnými prídavkami prispievať k zdravému vývoju novej generácie. Rozvoj nášho národného hospodárstva a jeho úspechy umožňujú nanovo upraviť náplň nemocenského poistenia zamestnancov tak, aby v súlade s rozvojom výrobných síl prispievalo k trvalému zvyšovaniu hmotnej i kultúrnej úrovne pracujúcich.

PRVÁ ČASŤ
Osobný rozsah poistenia

Okruh poistených osôb

§ 2

(1) Podľa tohto zákona sú poistení, pokiaľ sú činní v Československej republike:

a) zamestnanci,

b) domácki robotníci,

c) žiaci učilíšť štátnych pracovných záloh,

d) učni (ďalej len „zamestnanci“).

(2) Zamestnancom v zmysle tohto zákona je aj ten, kto je činný pre socialistický sektor v pomere, ktorý má obsah zamestnaneckého pracovného pomeru, avšak nie je takto označený alebo nemá všetky náležitosti predpísané pre vznik zamestnaneckého pracovného pomeru; predchádzajúce ustanovenie neplatí, ak takáto osoba je z dôvodu tejto činnosti poistená už podľa iných predpisov o nemocenskom poistení.

(3) Podľa tohto zákona sú ďalej poistení:

a) študenti vysokých škôl a vedeckí ašpiranti;

b) spisovatelia, hudobní skladatelia, výtvarní umelci, architekti, vedeckí bádatelia, výkonní umelci a artisti, uznaní príslušnou vrcholnou organizáciou, pokiaľ ide o činnosť, ktorú nevykonávajú v zamestnaneckom pracovnom pomere;

c) iní pracovníci, o ktorých to určí Ústredná rada odborov a Štátny úrad sociálneho zabezpečenia spoločnou vyhláškou v úradnom liste.

§ 3

(1) Ak vykonáva zamestnanec prechodne prácu mimo územia Československej republiky, nemá to vplyv na jeho poistenie.

(2) Poistení podľa tohto zákona sú, i keď pracujú v cudzine trvale, občania Československej republiky, ktorí sú:

a) zamestnancami československých zastupiteľských úradov, československých podnikov zahraničného obchodu a podnikov dopravných;

b) zamestnancami iných československých orgánov alebo organizácií, o ktorých to určí Ústredná rada odborov po dohode so Štátnym úradom sociálneho zabezpečenia;

c) zamestnancami osôb uvedených pod písm. a) alebo b).

§ 4
Výkon niekoľkých činností

Kto vykonáva niekoľko činností zakladajúcich poistenie podľa tohto zákona, je poistený z každej z nich.

§ 5
Vyňatie z poistenia

Z poistenia podľa tohto zákona sú vyňatí;

a) príslušníci ozbrojených sborov z povolania;

b) cudzí štátni príslušníci, ktorí sú činní v Československej republike pre zamestnávateľov, ktorí požívajú diplomatické výsady a imunity;

c) zamestnanci, ktorí sú činní v Československej republike iba prechodne, a to pre zamestnávateľov, ktorí nemajú trvale v tuzemsku bydlisko alebo závod;

d) pracovníci, ktorí vykonávajú len príležitostné zamestnanie.

§ 6
Príležitostné zamestnanie

(1) Za príležitostné sa považuje náhodilé jednorazové zamestnanie, ktoré podľa dojednania nemá trvať a ani netrvalo dlhšie než 6 pracovných dní po sebe idúcich.

(2) Za príležitostné sa ďalej považuje zamestnanie, ktorého obsahom je len pracovná činnosť malého rozsahu, t.j. najmä zamestnanie, v ktorom zárobok nedosahuje ani 120 Kčs za kalendárny mesiac. I keď je zárobok nižší, nepovažuje sa však zamestnanie za príležitostné, ak

a) je sústavnou prípravou na budúce povolanie, alebo

b) zamestnanec ho koná popri inej činnosti zakladajúcej poistenie podľa tohto zákona.

§ 7
Vznik poistenia

Poistenie vzniká dňom vstupu do zamestnania, ktoré zakladá poistenie podľa tohto zákona.

§ 8
Zánik poistenia

Poistenie zaniká dňom skončenia zamestnania, ktoré zakladá poistenie podľa tohto zákona.

§ 9
Vykonávacie predpisy

Ústredná rada odborov môže po dohode so Štátnym úradom sociálneho zabezpečenia vyhláškou v úradnom liste upravovať podrobnosti o osobnom rozsahu poistenia; pritom môže odchylne upraviť vznik, zánik a podmienky poistenia, rozsah nárokov z neho a spôsob jeho vykonávania pre niektoré skupiny osôb poistených podľa tohto zákona, pokiaľ to vyžaduje osobitná povaha ich činnosti alebo spôsob ich odmeňovania. Tak sa upraví najmä poistenie:

a) domáckych robotníkov,

b) žiakov učilíšť štátnych pracovných záloh,

c) učňov,

d) členov posádok lodí československej riečnej a námornej plavby,

e) iných pracovníkov poistených podľa § 2 ods. 3.

DRUHÁ ČASŤ
Preventívna a liečebná starostlivosť o zamestnancov a ich rodinných príslušníkov

§ 10

(1) Zamestnancom a ich rodinným príslušníkom poskytuje štát prednostne a bezodplatne preventívnu a liečebnú starostlivosť podľa predpisov o jednotnej preventívnej a liečebnej starostlivosti. Táto starostlivosť zahrňuje najmä preventívnu starostlivosť, ošetrovanie v nemoci a pri úraze, pomoc v materstve, starostlivosť o chrup, pomoc pri zmrzačení, zohyzdení a telesných chybách, pomoc pri neplodnosti a rehabilitácii. Súčasťou tejto starostlivosti je poskytovanie liekov a liečebných a ortopedických pomôcok a úhrada nutných cestovných a iných výdavkov vzniknutých pri poskytovaní tejto starostlivosti.

(2) Preventívna a liečebná starostlivosť musí byť hodnotná a musí zodpovedať súčasnému stavu a úrovni lekárskej vedy.

TRETIA ČASŤ
Dávky nemocenského poistenia

Prvý oddiel
Prehľad dávok

§ 11

Dávky nemocenského poistenia sú:

1. vecné dávky:
   a) kúpeľná starostlivosť,
   b) výberová rekreácia Revolučného odborového hnutia,
   c) detská rekreácia Revolučného odborového hnutia;
2. peňažné dávky:
   a) nemocenské,
   b) podpora pri ošetrovaní člena rodiny,

c) peňažná pomoc v materstve,

d) podpora pri narodení dieťaťa,

e) pohrebné;

3. rodinné prídavky.

Druhý oddiel
Vecné dávky

§ 12
Kúpeľná starostlivosť

(1) Zamestnancom a ich rodinným príslušníkom možno poskytnúť kúpeľnú starostlivosť, a to bezodplatne včítane úhrady cestovného.

(2) Kúpeľná starostlivosť zamestnancom a ich rodinným príslušníkom sa poskytuje na účet nemocenského poistenia v zariadeniach kúpeľnej starostlivosti štátnej zdravotníckej správy; o jej náplni a spôsobe poskytovania platia predpisy o jednotnej preventívnej a liečebnej starostlivosti.

(3) O výbere zamestnancov a ich rodinných príslušníkov pre kúpeľnú starostlivosť rozhodujú odborové orgány v závodoch na podklade lekárskych návrhov.

(4) Bližšie podmienky a spôsob poskytovania kúpeľnej starostlivosti zamestnancom a ich rodinným príslušníkom určí Ministerstvo zdravotníctva po dohode s Ústrednou radou odborov. Pritom sa tiež určí, v ktorých prípadoch sa kúpeľná starostlivosť poskytuje zamestnancom mimo ich dovolenky na zotavenie. Ministerstvo zdravotníctva spolu s Ústrednou radou odborov vymedzí presne určené prípady nemocí, na ktoré sa nevzťahuje ustanovenie odseku 3.

§ 13
Výberová rekreácia Revolučného odborového hnutia

(1) Zamestnancom, ktorí sú členmi odborových zväzov a zaslúžia si to svojím pomerom k práci, a ich rodinným príslušníkom možno poskytnúť výberovú rekreáciu v zotavovniach Revolučného odborového hnutia; pritom sa prihliada aj na potrebu upevnenia ich zdravia. Výberová rekreácia sa poskytuje za čiastočnú úhradu.

(2) Podrobnosti upraví Ústredná rada odborov po prejednaní s ministerstvami financií a zdravotníctva. Pritom sa tiež určí spôsob výberu zamestnancov a ich rodinných príslušníkov, výška ich príplatku a spôsob úhrady cestovného.

§ 14
Detská rekreácia Revolučného odborového hnutia

(1) Deťom zamestnancov, ktorí sú členmi odborových zväzov, možno poskytnúť detskú rekreáciu v pionierskych táboroch.

(2) Podrobnosti upraví Ústredná rada odborov po prejednaní s ministerstvami školstva a kultúry, financií a zdravotníctva. Pritom sa určí aj spôsob výberu detí a výška príplatku rodičov a príspevku z prostriedkov Revolučného odborového hnutia.

Tretí oddiel
Peňažné dávky

Nemocenské

§ 15

(1) Nemocenské náleží namiesto mzdy alebo platu (ďalej len „mzda“) zamestnancovi, ktorý je pre nemoc alebo úraz uznaný dočasne za neschopného na výkon svojho doterajšieho zamestnania; za neschopného na výkon svojho zamestnania sa považuje aj zamestnanec prijatý do ústavnej starostlivosti v zariadení preventívnej a liečebnej starostlivosti (ďalej len „ústavné ošetrovanie“).

(2) Pri kúpeľnej starostlivosti náleží nemocenské, pokiaľ sa táto starostlivosť poskytuje mimo dovolenky na zotavenie.

(3) Nemocenské sa poskytuje od prvého dňa dočasnej neschopnosti (§ 22) na výkon doterajšieho zamestnania pre nemoc alebo úraz (ďalej len „pracovná neschopnosť“) do skončenia pracovnej neschopnosti alebo do uznania invalidity podľa predpisov vydaných na podklade § 51 ods. 4. Nemocenské sa však poskytuje najdlhšie po čas jedného roku od začiatku pracovnej neschopnosti (ďalej len „podporná doba“).

(4) Pri novej pracovnej neschopnosti sa započítavajú do podpornej doby aj predchádzajúce obdobia pracovnej neschopnosti, pokiaľ spadajú do času jedného roku pred vznikom novej pracovnej neschopnosti. Tieto obdobia sa však nezapočítajú:

a) ak zamestnanie trvalo aspoň 6 mesiacov od skončenia poslednej pracovnej neschopnosti pre nemoc, alebo

b) ak nová pracovná neschopnosť bola spôsobená pracovným úrazom (nemocou z povolania) podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení zamestnancov.

Do podpornej doby sa taktiež nezapočítava predchádzajúce obdobie pracovnej neschopnosti spôsobenej pracovným úrazom (nemocou z povolania).

(5) Nemocenské možno poskytovať i po uplynutí podpornej doby, ak možno na základe vyjadrenia posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia očakávať, že zamestnanec v krátkom čase nadobudne pracovnú schopnosť; takto však možno poskytovať nemocenské najdlhšie po čas jedného roku od uplynutia podpornej doby.

§ 16

Nemocenské náleží namiesto mzdy zamestnancovi po čas karantény nariadenej podľa predpisov o boji proti prenosným nemociam.

§ 17

(1) Nemocenské sa určí zo zamestnancovej priemernej čistej mzdy za pracovný deň, najviacej však zo sumy 100 Kčs (ďalej len „čistá denná mzda“). Základom pre výpočet čistej dennej mzdy je zárobok, ktorý zamestnanec dosiahol v posledných troch kalendárnych mesiacoch pred vznikom pracovnej neschopnosti alebo pred nariadením karantény, a to po odpočítaní dane zo mzdy. Za zárobok sa považuje príjem zo zamestnania zakladajúceho poistenie podľa tohto zákona alebo v súvislosti s týmto zamestnaním, pokiaľ podlieha dani zo mzdy.

(2) Nemocenské náleží za pracovné dni.

(3) Pracovným dňom sa kladú zároveň dni pracovného pokoja, za ktoré sa poskytuje náhrada mzdy.

§ 18

(1) Výška nemocenského je:

pri neprerušenom zamestnaní v tom istom podniku:	z čistej dennej mzdy:
do 1 roku	60 %
nad 1 rok do 5 rokov	70 %
nad 5 rokov do 10 rokov	80 %
nad 10 rokov	90 %

(2) Za prvé tri pracovné dni pracovnej neschopnosti je však výška nemocenského:

pri neprerušenom zamestnaní v tom istom podniku:	z čistej dennej mzdy:
do 1 roku	50 %
nad 1 rok do 5 rokov	60 %
nad 5 rokov do 10 rokov	65 %
nad 10 rokov	70 %

Pri pracovnej neschopnosti, ktorá vznikla pracovným úrazom (nemocou z povolania), alebo pri karanténe náleží za prvé tri pracovné dni nemocenské vo výške určenej v odseku 1. Vláda môže nariadením určiť, že nemocenské v tejto výške náleží za prvé tri pracovné dni i v ostatných prípadoch pracovnej neschopnosti.

(3) Nemocenské je najmenej 16 Kčs denne; ak však táto suma presahuje 90 % zamestnancovej čistej dennej mzdy, je nemocenské 90 % tejto mzdy.

(4) Do neprerušeného zamestnania v tom istom podniku sa započítava doba výkonu základnej služby alebo obdobnej služby v ozbrojených silách, doba sústavnej prípravy na budúce povolanie predpísaným výcvikom a doba štúdia na vysokých školách, ako aj doba vedeckej ašpirantúry, ak zamestnanec po ich skončení nastúpil v predpísanej lehote do zamestnania.

(5) U zamestnancov, ktorí 31. decembra 1956 vykonávali činnosť, ktorá by zakladala poistenie podľa tohto zákona, sa započítajú do neprerušeného zamestnania v tom istom podniku doby všetkých zamestnaní, ktoré boli získané do tohto dňa, ako i predchádzajúce doby služby v ozbrojených silách, sústavnej prípravy na budúce povolanie predpísaným výcvikom, štúdia na vysokých školách a vedeckej ašpirantúry.

(6) Ak zmení zamestnanec zamestnanie z dôvodov všeobecného záujmu alebo z iných vážnych príčin, započítajú sa mu do neprerušeného zamestnania v tom istom podniku i doby predchádzajúcich zamestnaní, ako i doby započítané podľa odsekov 4 a 5; inak sa doba neprerušeného zamestnania v tom istom podniku počíta odo dňa vstupu do nového zamestnania.

§ 19

Slobodnému, ovdovenému alebo rozvedenému (rozlúčenému) zamestnancovi, ktorý neplní voči nikomu vyživovaciu povinnosť, náleží za pracovné dni, v ktorých je v ústavnom ošetrovaní alebo v ktorých je mu poskytovaná kúpeľná starostlivosť mimo dovolenky na zotavenie, len polovica nemocenského určeného podľa predchádzajúcich ustanovení.

§ 20

Zamestnancovi, prijatému na sezónne alebo na kampaňové práce, pokiaľ nejde o dôchodcu, ktorému sa vypláca starobný dôchodok v plnej výške, invalidný dôchodok alebo invalidný dôchodok pri pracovnom úraze (§ 21), náleží nemocenské pri tej istej pracovnej neschopnosti najdlhšie po čas 75 pracovných dní, pri viacerých pracovných neschopnostiach najdlhšie po čas 90 pracovných dní v jednom kalendárnom roku. Tieto obmedzenia neplatia, ak pracovná neschopnosť vznikla pracovným úrazom (nemocou z povolania) alebo ak zamestnanec bol v čase jedného roku pred vznikom pracovnej neschopnosti zamestnaný aspoň 180 dní.

§ 21

(1) Dôchodcovi, ktorému sa vypláca starobný dôchodok v plnej výške, invalidný dôchodok alebo invalidný dôchodok pri pracovnom úraze, náleží nemocenské pri pracovnej neschopnosti len vtedy, ak bol v podniku zamestnaný aspoň po čas troch mesiacov bezprostredne pred vznikom pracovnej neschopnosti. Nemocenské sa poskytuje pri tej istej pracovnej neschopnosti najdlhšie po čas 60 pracovných dní, pri viacerých pracovných neschopnostiach najdlhšie po čas 60 pracovných dní v jednom kalendárnom roku. Tieto obmedzenia neplatia, ak pracovná neschopnosť vznikla pracovným úrazom (nemocou z povolania).

(2) Ustanovenie odseku 1 platí aj pre požívateľov obdobných dôchodkov podľa predpisov o dôchodkovom zaopatrení príslušníkov ozbrojených zborov, ak sú zamestnaní.

§ 22

Nemocenské nemožno priznať za čas predo dňom, keď bola predpísaným spôsobom zistená pracovná neschopnosť. Ak však pracovná neschopnosť nastala prv, než bola takto zistená, prizná sa nemocenské najdlhšie za tri pracovné dni naspäť; podmienkou je, že včasné zistenie pracovnej neschopnosti bolo znemožnené z vážnych dôvodov.

§ 23

Nemocenské možno pri pracovnej neschopnosti pre aktívnu tuberkulózu zvýšiť až do výšky čistej dennej mzdy, ak pracovná neschopnosť z tohto dôvodu trvá dlhšie než mesiac. Podrobnosti upraví Ústredná rada odborov vyhláškou vydanou po dohode s Ministerstvom zdravotníctva.

§ 24

(1) Nárok na nemocenské nemá, kto si privodil pracovnú neschopnosť

a) v úmysle vylákať nemocenské, alebo

b) zavinenou účasťou v bitke, alebo

c) ako bezprostredný následok svojej opilosti, alebo

d) pri spáchaní úmyselného trestného činu, za ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica presahuje jeden rok.

(2) Ak má zamestnanec rodinných príslušníkov, možno im v týchto prípadoch vyplácať nemocenské až do výšky troch štvrtín; zamestnancovi bez rodinných príslušníkov možno v prípadoch uvedených v predchádzajúcom odseku pod písm. b), c) a d) vyplatiť nemocenské až do výšky polovice.

§ 25
Podpora pri ošetrovaní člena rodiny

(1) Zamestnancovi, ktorý nemôže pracovať, pretože musí ošetrovať nemocného člena rodiny, ktorý s ním žije v spoločnej domácnosti, náleží namiesto mzdy podpora vo výške nemocenského; podmienkou je, že nemocného nemožno umiestiť v nemocnici a že v rodine nie je nikto, kto by mohol nemocného ošetrovať.

(2) Podpora v tej istej výške náleží zamestnancovi, ktorý nemôže pracovať, pretože sa musí starať o dieťa z toho dôvodu, že jasle, materská škola alebo detský, prípadne pôdohospodársky útulok, v starostlivosti ktorých dieťa je, boli uzavreté z nariadenia kompetentných orgánov alebo z toho dôvodu, že takémuto dieťaťu sa nariadila karanténa podľa predpisov o boji proti prenosným nemociam; podmienkou je, že v rodine nie je nikto, kto by mohol o dieťa sa starať.

(3) Podpora náleží najdlhšie po čas troch pracovných dní; výplatu možno predĺžiť o ďalšie tri pracovné dni, ak nebolo možno v priebehu prvých troch pracovných dní obstarať potrebnú starostlivosť. Zamestnankyni, ktorá má v trvalej starostlivosti aspoň jedno nezaopatrené dieťa a je inak osamelá, možno výplatu podpory predĺžiť ešte o ďalších šesť pracovných dní, ak je pre to u dieťaťa niektorý z dôvodov uvedených v odseku 1 alebo 2.

(4) Ak si v tej istej rodine nárokujú podporu viaceré osoby v tom istom prípade, náleží podpora len jednej z nich, a to predovšetkým zamestnanej matke.

(5) Ustanovenia §§ 17 a 18 platia obdobne.

Peňažná pomoc v materstve

§ 26

(1) Zamestnankyni, ktorá bola v posledných dvoch rokoch pred pôrodom poistená podľa tohto zákona aspoň 270 dní, náleží v tehotnosti alebo v materstve namiesto mzdy, prípadne namiesto nemocenského, peňažná pomoc v materstve.

(2) Peňažná pomoc v materstve sa poskytuje po čas 18 týždňov, z toho 4 týždne pred pôrodom a 14 týždňov po pôrode (ďalej len „materská dovolenka“). Ak vyčerpá zamestnankyňa z materskej dovolenky pred pôrodom viacej než 4 týždne, poskytuje sa jej peňažná pomoc v materstve bez prerušenia až do uplynutia 18 týždňov od začiatku materskej dovolenky. Ak vyčerpá zamestnankyňa z materskej dovolenky pred pôrodom menej než 4 týždne preto, že pôrod nastal prv, než lekár určil, poskytuje sa jej peňažná pomoc v materstve taktiež bez prerušenia až do uplynutia 18 týždňov od začiatku materskej dovolenky. Ak však vyčerpá zamestnankyňa z materskej dovolenky pred pôrodom menej než 4 týždne z iného dôvodu, poskytne sa jej peňažná pomoc v materstve odo dňa pôrodu len po čas 14 týždňov.

§ 27

(1) Peňažná pomoc v materstve sa určí z čistej dennej mzdy zamestnankyne, zistenej spôsobom uvedeným v § 17 ods. 1 za posledné tri kalendárne mesiace alebo, ak je to pre ňu priaznivejšie, za posledných šesť kalendárnych mesiacov predo dňom, keď prestala pracovať pre tehotnosť alebo materstvo, najviacej však zo sumy 100 Kčs.

(2) Peňažná pomoc v materstve náleží za pracovné dni. Pracovným dňom sa kladú naroveň dni pracovného pokoja, za ktoré sa poskytuje náhrada mzdy.

(3) Výška peňažnej pomoci v materstve je:

pri neprerušenom zamestnaní v tom istom podniku:	z čistej dennej mzdy:
do 2 rokov	75 %
nad 2 roky do 5 rokov	80 %
nad 5 rokov	90 %

(4) Peňažná pomoc v materstve je najmenej 16 Kčs denne; ak však táto suma presahuje 90 % čistej dennej mzdy zamestnankyne, je peňažná pomoc v materstve 90 % tejto mzdy.

(5) Pre počítanie neprerušeného zamestnania platia obdobne ustanovenia § 18 ods. 4 až 6.

§ 28
Podpora pri narodení dieťaťa

Ak porodí zamestnankyňa alebo zamestnancova rodinná príslušníčka, náleží jej na každé narodené dieťa podpora vo výške 650 Kčs. Podpora náleží manželke alebo družke zamestnancovej tiež vtedy, ak pôrod nastal v čase 300 dní od úmrtia zamestnanca.

§ 29
Pohrebné

(1) Ak zomrel zamestnanec, náleží jeho pozostalým, ktorí vypravili pohreb, pohrebné v sume 1 000 Kčs. Pozostalými sú manžel (manželka), druh (družka), deti, rodičia, starý otec a stará matka, súrodenci, svokor, svokra, tesť, testiná, zať a nevesta.

(2) Ak pohreb vypravil niekto iný než pozostalý, náleží mu pohrebné až do výšky preukázaných výdavkov, najviacej však v sume 1 000 Kčs. Pohrebné však nenáleží, ak bol pohreb vypravený na základe záväzku vyplývajúceho zo zmluvy alebo na základe úradnej povinnosti.

(3) Ak zamestnanec vypravil pohreb svojmu rodinnému príslušníkovi, náleží mu pri úmrtí rodinného príslušníka vo veku do dvoch rokov pohrebné vo výške 200 Kčs, pri úmrtí rodinného príslušníka vo veku do desať rokov pohrebné vo výške 500 Kčs a pri úmrtí rodinného príslušníka vo veku nad desať rokov pohrebné vo výške 800 Kčs.

Štvrtý oddiel
Rodinné prídavky

§ 30

(1) Rodinné prídavky náleží zamestnancovi, ak má nezaopatrené deti (§ 31), má predpísaný pracovný úväzok (§ 33) a odpracoval určený počet pracovných dní (§ 34).

(2) Zamestnancovi povolanému na službu v ozbrojených silách, s výnimkou príslušníkov ozbrojených síl z povolania, náleží na nezaopatrené deti rodinné prídavky, ak bol v posledných šesť mesiacoch pred nástupom služby v ozbrojených silách zamestnaný aspoň 90 dní.

Nezaopatrené deti

§ 31

(1) Za nezaopatrené deti sa považujú vlastné i osvojené deti zamestnanca alebo jeho manžela, pokiaľ sa zdržujú na území Československej republiky, a to do skončenia povinnej školskej

dochádzky; za rovnakých podmienok sa považujú za nezaopatrené deti vnukovia alebo súrodenci zamestnanca alebo jeho manžela, ak sú v ich priamom zaopatrení a ak sú úplnými sirotami.

(2) Po skončení povinnej školskej dochádzky, najdlhšie však do 25. roku, sa deti uvedené v predchádzajúcom odseku považujú za nezaopatrené vtedy, ak nemajú vlastný príjem vyšší než 120 Kčs mesačne a ak

a) sa sústavne pripravujú predpísaným výcvikom alebo štúdiom na budúce povolanie alebo

b) sú pre nemoc alebo pre telesnú či duševnú chybu trvale neschopné na prácu.

§ 32

Rodinné prídavky sa poskytujú na deti:

a) na ktoré náleží výchovné alebo sirotský dôchodok podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení zamestnancov alebo o materiálnom zabezpečení a dôchodkovom zaopatrení príslušníkov ozbrojených zborov, prípadne podľa iných obdobných predpisov;

b) ktoré majú bezodplatné úplné internátne zaopatrenie z prostriedkov rozpočtových, hospodárskych alebo iných organizácií;

c) ktoré sú už dlhšie než šesť mesiacov v bezodplatnom úplnom zaopatrení liečebného alebo podobného ústavu.

§ 33
Pracovný úväzok

(1) Podmienkou pre priznanie rodinných prídavkov je, že zamestnanec má pracovný úväzok zodpovedajúci pracovnému času, ktorý je pre pracovné odvetvie, v ktorom zamestnanec pracuje, určený platnými právnymi predpismi.

(2) Podmienka pracovného úväzku sa považuje za splnenú tiež vtedy, ak pracovný úväzok zamestnanca so zmenenou pracovnou schopnosťou alebo pracovný úväzok zamestnankyne, ktorá má aspoň jedno nezaopatrené dieťa a je inak osamelá, robí najmenej polovicu pracovného času určeného platnými predpismi pre ich pracovné odvetvie.

§ 34
Odpracovaná doba

(1) Podmienkou pre priznanie rodinných prídavkov za príslušný kalendárny mesiac je, že zamestnanec odpracoval v tomto mesiaci aspoň 20 pracovných dní (smien) v rozsahu zodpovedajúcom pracovnému úväzku určenému v § 33.

(2) Odpracovaným dňom sa kladú naroveň:

a) dni, za ktoré náleží podľa platných predpisov mzda (jej náhrada) alebo peňažné dávky nemocenského poistenia nahradzujúce mzdu;

b) doba výkonu verejnej funkcie alebo povinnosti.

Výška rodinných prídavkov

§ 35

Rodinné prídavky sú, pokiaľ nie je ďalej ustanovené inak, mesačne:

na jedno dieťa	70 Kčs
na dve deti	170 Kčs
na tri deti	310 Kčs

na štyri deti	490 Kčs

a zvyšujú sa o 220 Kčs na každé ďalšie dieťa.

§ 36

(1) Zamestnancovi, ktorý je zároveň užívateľom poľnohospodárskej pôdy vo výmere nad 0,5 ha (v pastvinárskej alebo krmovinárskej oblasti nad 2 ha), ako aj zamestnancovi, ktorý žije s takým užívateľom pôdy v spoločnej domácnosti ako člen rodiny, náležia rodinné prídavky len vo výške:

na jedno dieťa	38 Kčs
na dve deti	86 Kčs
na tri deti	144 Kčs
na štyri deti	212 Kčs
na päť detí	290 Kčs
na šesť detí	378 Kčs
na sedem detí	476 Kčs

mesačne a zvyšujú sa o 108 Kčs na každé ďalšie dieťa.

(2) Užívateľom poľnohospodárskej pôdy uvedeným v odseku 1 sa kladie naroveň:

a) zamestnanec, ktorý je zároveň členom jednotného roľníckeho družstva I. alebo II. typu a vstúpil do družstva s výmerou poľnohospodárskej pôdy nad 0,5 ha (v pastvinárskej alebo krmovinárskej oblasti s výmerou nad 2 ha), ako i zamestnanec, ktorý žije s takým členom družstva v spoločnej domácnosti ako člen rodiny;

b) zamestnanec, ktorý je zároveň členom jednotného roľníckeho družstva III. alebo IV. typu, ak členom družstva nie je tiež jeho manželka ani iný člen rodiny, s ktorým žije v spoločnej domácnosti;

c) zamestnanec, ktorý je zároveň členom jednotného roľníckeho družstva III. alebo IV. typu, ak výmera záhumienka rodiny presahuje výmeru podľa vzorových stanov jednotných roľníckych družstiev alebo zamestnanec, ktorý žije s takým členom družstva v spoločnej domácnosti ako člen rodiny, a to i vtedy keď manželka alebo iný člen rodiny je členom družstva.

§ 37
Súbeh nárokov na rodinné prídavky

Ak by malo nárok na rodinné prídavky na to isté dieťa niekoľko osôb, náležia rodinné prídavky len jednej z nich.

§ 38
Výplata rodinných prídavkov

(1) Rodinné prídavky náležia za každý kalendárny mesiac, v ktorom sa splnili predpísané podmienky, a vyplácajú sa vždy za celý mesiac.

(2) Ak sa splnia v priebehu kalendárneho mesiaca podmienky pre zmenu výšky rodinných prídavkov, vyplatia sa za celý mesiac vyššie rodinné prídavky.

(3) Rodinné prídavky sa vyplácajú tomu, z poistenia ktorého boli priznané. Ak však má dieťa v priamom zaopatrení niekto iný, vyplácajú sa jemu.

§ 39
Pomer k výživnému

Ak určuje súd výživné na dieťa, prihliada i na to, do akej miery sú potreby dieťaťa uhradzované rodinnými prídavkami, ktoré sa na ne poskytujú; do určeného výživného sa rodinné prídavky nezapočítavajú.

ŠTVRTÁ ČASŤ
Ochrana pracovníkov pri príležitostnom zamestnaní

§ 40

Ak utrpí pracovník, ktorý vykonáva len príležitostné zamestnanie, pri výkone tohto zamestnania pracovný úraz, poskytne sa mu bezodplatne potrebná preventívna a liečebná starostlivosť. Ak nastala následkom úrazu smrť, poskytne sa pozostalým, ktorí vypravili pohreb, pohrebné podľa § 29 ods. 1.

PIATA ČASŤ
Spoločné ustanovenia o nárokoch z nemocenského poistenia zamestnancov

§ 41
Rodinní príslušníci

(1) Za rodinných príslušníkov zamestnanca sa pre nárok na preventívnu a liečebnú starostlivosť a pre nárok na vecné a peňažné dávky nemocenského poistenia považujú, pokiaľ nie sú sami poistení podľa tohto zákona alebo poistení, prípadne zabezpečení podľa iných právnych predpisov:

a) manželka (manžel),

b) deti do skončenia povinnej školskej dochádzky,

c) deti od skončenia povinnej školskej dochádzky do dovŕšenia 25 rokov, pokiaľ sa sústavne pripravujú predpísaným výcvikom alebo štúdiom na budúce povolanie alebo sú pre nemoc alebo či už telesnú alebo duševnú chybu trvale neschopné na prácu,

d) družka (druh), pokiaľ žije so zamestnancom v spoločnej domácnosti aspoň tri mesiace.

(2) Za rodinných príslušníkov sa ďalej považujú, pokiaľ nie sú sami poistení podľa tohto zákona alebo poistení, prípadne zabezpečení podľa iných právnych predpisov a pokiaľ sú výživou prevážne odkázaní na zamestnanca:

a) chovanci, vnukovia a súrodenci do skončenia povinnej školskej dochádzky,

b) chovanci, vnukovia a súrodenci od skončenia povinnej školskej dochádzky do dovŕšenia 25 rokov, pokiaľ sa sústavne pripravujú predpísaným výcvikom alebo štúdiom na budúce povolanie alebo sú pre nemoc alebo či už telesnú alebo duševnú chybu trvale neschopní na prácu,

c) rodičia, starí rodičia, svokor, svokra, tesť, testiná,

d) sestra alebo dcéra, ktorá vedie ovdovenému alebo rozvedenému (rozlúčenému) zamestnancovi jeho domácnosť, pokiaľ v nej sa stará o jeho deti vo veku do skončenia povinnej školskej dochádzky.

(3) Za rodinného príslušníka sa považuje tiež bývalá manželka (manžel) zamestnancova, pokiaľ nie je sama poistená podľa tohto zákona alebo poistená, prípadne zabezpečená podľa iných právnych predpisov a pokiaľ zamestnanec má voči nej vyživovaciu povinnosť.

§ 42
Vznik nároku. Ochranná lehota

(1) Preventívna a liečebná starostlivosť a dávky nemocenského poistenia náležia, ak sa podmienky rozhodné pre ich priznanie splnili v čase poistenia podľa tohto zákona alebo síce po skončení poistenia, avšak ešte v priebehu času, po ktorý zamestnanec poberá nemocenské alebo peňažnú pomoc v materstve alebo ak sa splnili v ochrannej lehote.

(2) Ochranná lehota je 42 dní od skončenia zamestnania; ak však zamestnanec bol zamestnaný naposledy po kratšiu dobu, je ochranná lehota len toľko dní, koľko dní bol naposledy zamestnaný. U žien, ktorých zamestnanie sa skončilo v čase tehotnosti, je ochranná lehota vždy šesť mesiacov.

(3) Ak vznikne v ochrannej lehote znovu poistenie podľa tohto zákona, spočíva plynutie ochrannej lehoty po čas trvania tohto poistenia. Ochranná lehota získaná novým poistením sa pripočítava k nevyčerpanému zvyšku predošlej ochrannej lehoty až do najvyššej výmery 42 dní. Vznikom poistenia, prípadne zabezpečenia podľa iných predpisov ochranná lehota zaniká.

§ 43
Nároky pri niekoľkých zamestnaniach

Ak vykonáva zamestnanec niekoľko zamestnaní, náleží nemocenské, podpora pri ošetrovaní člena rodiny a peňažná pomoc v materstve samostatne z každého z nich. Ostatné dávky náležia len raz, a to z toho zamestnania, v ktorom má zamestnanec určenú dlhšiu pracovnú dobu, alebo ak je pracovná doba rovnaká, z toho zamestnania, v ktorom dosiahne vyšší zárobok.

§ 44
Premlčanie dávok

(1) Nárok na nemocenské, na podporu pri ošetrovaní člena rodiny alebo na peňažnú pomoc v materstve za jednotlivé dni sa premlčuje, ak sa neuplatnil do jedného roku odo dňa, za ktorý náleží.

(2) Nárok na podporu pri narodení dieťaťa alebo pohrebné sa premlčuje, ak sa neuplatnil do jedného roku odo dňa pôrodu alebo úmrtia.

(3) Nárok na rodinné prídavky za jednotlivý kalendárny mesiac sa premlčuje, ak sa neuplatnil do jedného roku od posledného dňa mesiaca, za ktorý náleží.

(4) Ak sa nárok na dávku uplatnil, premlčuje sa do jedného roku odo dňa priznania dávky.

§ 45
Prechod nároku

(1) Ak zomrie zamestnanec alebo iný oprávnený, nadobúdajú nárok na sumy peňažných dávok a rodinných prídavkov, ktoré sa stali zročnými do dňa jeho smrti, postupne manžel (manželka), deti, otec, matka, druh (družka) alebo súrodenci, ak tieto osoby žili so zomrelým v čase jeho smrti v spoločnej domácnosti.

(2) Nárok na peňažné dávky nemocenského poistenia a na rodinné prídavky nemožno platne postúpiť ani dať do zálohu. Zexekovanie nároku na tieto dávky sa spravuje predpismi o exekúcii na plat.

(3) Ak by výplatou dávky oprávnenému boli poškodené záujmy jeho detí alebo iných členov rodiny, môže kompetentný odborový orgán určiť, komu sa dávka bude vyplácať. Príjemca dávky je povinný ju použiť iba v prospech detí alebo iných členov rodiny, pre ktorých je dávka určená.

Povinnosti zamestnancov a iných oprávnených

§ 46

(1) Zamestnanec alebo iný oprávnený podľa tohto zákona je povinný osvedčiť predpísaným spôsobom skutočnosti, na ktorých závisí rozhodnutie o dávke.

(2) Zamestnanec alebo iný oprávnený, prípadne príjemca dávky je povinný hlásiť dôvod zániku nároku na dávku, ako aj iné skutočnosti rozhodné pre trvanie nároku na dávku alebo pre jej výšku a výplatu. Ak nie je vo vykonávacích predpisoch ustanovené inak, je povinný podať hlásenie najneskoršie do 15 dní odo dňa, keď sa o týchto skutočnostiach dozvedel.

§ 47

(1) Zamestnanci sú povinní zachovávať predpisy o hlásení pracovnej neschopnosti a o chovaní a životospráve nemocných vydané Ministerstvom zdravotníctva, prípadne inými zdravotníckymi orgánmi.

(2) Nemocenské možno dočasne znížiť alebo odňať, ak zamestnanec porušil predpisy uvedené v odseku 1. Ak má takýto zamestnanec rodinných príslušníkov, možno nemocenské len znížiť, a to najviacej o štvrtinu.

§ 48
Zmena a vrátenie dávok

(1) Ak sa zmenia alebo ak odpadnú skutočnosti rozhodné pre nárok na priznané nemocenské, na podporu pri ošetrovaní člena rodiny, peňažnú pomoc v materstve alebo na rodinné prídavky, alebo pre ich výšku, alebo ak tieto dávky sa priznali na podklade omylu, možno ich odňať, znížiť alebo zastaviť ich výplatu, pokiaľ nejde o prípady uvedené v odseku 2, len pre budúcnosť; zvýšenie sa však vykoná so spätnou platnosťou, pokiaľ nárok nie je už premlčaný.

(2) Zamestnanec alebo príjemca peňažnej dávky alebo rodinných prídavkov, ktorý zavinil, že dávka bola vyplatená neprávom, je povinný preplatok vrátiť; to platí najmä, ak dávku vylákal, zamlčal niektorú rozhodnú skutočnosť alebo nesplnil inú závažnú povinnosť uloženú mu týmto zákonom alebo vykonávacími predpismi. Ak v dávkovom konaní bolo vydané vykonateľné rozhodnutie o povinnosti vrátiť preplatok, možno ho vymáhať ako poistné, a to najneskoršie do 10 rokov odo dňa výplaty dávky. Takýto preplatok možno tiež zraziť z dávok alebo zo mzdy, ktoré sa vyplácajú osobe povinnej na náhradu; pritom platia obdobne predpisy o sumách, ktoré nemožno zexekvovať pri exekúcii na plat.

§ 49
Vyňatie z daňovej povinnosti

Dávky nemocenského poistenia sa nezdaňujú.

§ 50
Neplatné právne úkony

Dojednania v neprospech zamestnancov a ich rodinných príslušníkov alebo pozostalých, ktoré sú v rozpore s týmto zákonom, sú neplatné.

(2) So zamestnancom, ktorému sa povolilo alebo poskytlo ústavné ošetrovanie alebo kúpeľná starostlivosť, nesmie sa z dôvodu tohto liečenia predčasne zrušiť pracovný pomer; taktiež sa mu nesmie dať výpoveď. Takéto zrušenie pracovného pomeru alebo výpoveď sú neúčinné, ak k nim došlo v čase od podania návrhu na toto liečenie do jeho skončenia.

(3) Ak je zamestnanec v ústavnom ošetrovaní pre tuberkulózu, zákaz predčasného zrušenia pracovného pomeru alebo výpovede sa rozširuje na šesť mesiacov od skončenia ústavného ošetrovania.

§ 51
Splnomocňovacie ustanovenia

(1) Ústredná rada odborov vydá vykonávacie predpisy o peňažných dávkach a to pokiaľ ide o veci dotýkajúce sa sociálneho zabezpečenia, po dohode so Štátnym úradom sociálneho zabezpečenia; vo vykonávacích predpisoch sa podrobnejšie určí najmä,

a) ako sa určuje zamestnancov zárobok a čistá denná mzda; pritom môže Ústredná rada odborov určiť odchýlky, a to najmä pre prípady, keď zamestnanie netrvalo po celé obdobie, za ktoré sa zárobok a čistá denná mzda zisťujú alebo keď je to potrebné so zreteľom na osobitné úpravy pracovného času;

b) akou hodnotou sa oceňujú pre určenie zárobku naturálne požitky;

c) ktoré doby sa započítavajú do neprerušeného zamestnania v tom istom podniku;

d) ako sa uplatňuje nárok na jednotlivé peňažné dávky a ako sa tieto dávky vyplácajú.

(2) Ústredná rada odborov vydá vykonávacie predpisy o rodinných prídavkoch; v nich sa podrobnejšie určí najmä,

a) čo sa považuje za vlastný príjem dieťaťa;

b) čo sa považuje za odpracovaný deň (smenu) a ako sa zisťuje splnenie podmienky určeného počtu odpracovaných dní (smien) pri osobitných úpravách pracovného času;

c) komu sa priznajú rodinné prídavky na to isté dieťa, ak nárok uplatňuje viacej osôb;

d) za akých podmienok možno priznať rodinné prídavky na chovancov a rodinné prídavky na vnukov, ktorí sú polosirotami alebo na súrodencov, ktorí sú polosirotami;

e) za akých podmienok a v akej výške možno rodinné prídavky priznať a vyplácať na deti zdržujúce sa mimo územia Československej republiky;

f) ako sa uplatňuje nárok na rodinné prídavky a ako sa vyplácajú.

(3) Ministerstvo zdravotníctva po dohode s Ústrednou radou odborov vydá predpisy o tom,

a) kto a akým spôsobom rozhoduje o pracovnej neschopnosti alebo o iných skutočnostiach, ktoré odôvodňujú nárok na peňažné dávky poskytované namiesto mzdy, ako aj predpisy o opravnom konaní proti týmto rozhodnutiam;

b) akým spôsobom sa hlási a osvedčuje pracovná neschopnosť alebo iné skutočnosti uvedené pod písm. a) a aké sú pritom povinnosti lekárov, závodov a zamestnancov;

c) aké pravidlá sú povinní zachovávať zamestnanci, ktorým sa poskytuje nemocenské.

(4) Ministerstvo zdravotníctva, Ústredná rada odborov a Štátny úrad sociálneho zabezpečenia vydajú spoločné predpisy o prechode z pracovnej neschopnosti podľa tohto zákona do invalidity (čiastočnej invalidity) podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení zamestnancov.

ŠIESTA ČASŤ
Organizácia a hospodárenie nemocenského poistenia zamestnancov

Prvý oddiel
Organizácia nemocenského poistenia

§ 52

Nemocenské poistenie spravujú pracujúci združení v Revolučnom odborovom hnutí a sami v ňom rozhodujú.

§ 53

(1) Nemocenské poistenie sa vykonáva v závodoch a v odborových zväzoch.

(2) Administratívne úlohy spojené s vykonávaním nemocenského poistenia v závode obstarávajú závody.

§ 54

(1) Vrcholným orgánom nemocenského poistenia je Ústredná rada odborov.

(2) Ústredná rada odborov riadi, organizuje a spravuje nemocenské poistenie a kontroluje jeho vykonávanie.

(3) Za vykonávanie nemocenského poistenia zodpovedá Ústredná rada odborov vláde.

Druhý oddiel
Hospodárenie nemocenského poistenia

§ 55

(1) Prostriedky určené na vykonávanie nemocenského poistenia sú v štátnom socialistickom vlastníctve. Tieto prostriedky spravuje Ústredná rada odborov oddelene od vlastného imania Revolučného odborového hnutia.

(2) Príjmy a výdavky nemocenského poistenia sú súčasťou štátnych príjmov a výdavkov.

§ 56

Príjmy nemocenského poistenia sú:

a) poistné nemocenského poistenia zamestnancov (ďalej len „poistné“);

b) prirážka k poistnému z dôvodu, že zariadenie závodu nevyhovuje predpisom o bezpečnosti pri práci alebo predpisom zdravotníckym;

c) penále pre nesplnenie povinností uložených závodu;

d) príjmy z nárokov na náhradu vyplatených dávok proti zamestnávateľom a iným osobám;

e) iné príjmy nemocenského poistenia.

§ 57

(1) Poistné za zamestnancov socialistického sektora je 10 %, za zamestnancov súkromného sektora 15 % z úhrnu miezd všetkých zamestnancov toho istého zamestnávateľa. Mzdou sa rozumie mzda za prácu podľa predpisov o dani zo mzdy, pokiaľ nie je priamo zo zákona od tejto dane oslobodená.

(2) Poistné platí zamestnávateľ.

(3) Vláda môže nariadením meniť sadzby poistného.

§ 58

(1) Vykonateľné rozhodnutia odborových orgánov v dávkových a iných veciach nemocenského poistenia, ako i vykonateľné výkazy nedoplatkov poistného, prirážky k poistnému a penále, sú exekučným titulom pre súdnu alebo správnu exekúciu. Vykonateľné platobné výmery na poistné, prirážku k poistnému a na penále a vykonateľné výkazy ich nedoplatkov sú tiež právoplatným dokladom pre vydanie príkazu na vybranie.

(2) Platobné výmery na poistné, prirážku k poistnému a na penále sú vykonateľné, ak od ich doručenia uplynulo 15 dní, výkazy nedoplatkov sú vykonateľné, len čo boli doručené; ostatné rozhodnutia odborových orgánov vo veciach nemocenského poistenia sú vykonateľné, ak ich už nemožno napadnúť opravným prostriedkom.

SIEDMA ČASŤ
Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia

§ 59

Štátne orgány, ako aj rozpočtové a hospodárske organizácie sú povinné vyhovieť v medziach svojej pôsobnosti žiadostiam odborových orgánov vo veciach nemocenského poistenia a podávať im bezodplatne oznámenie pre jeho vykonávanie a správu.

§ 60

(1) Dobrovoľné pokračovanie v nemocenskom poistení a dobrovoľné nemocenské poistenie zaniká 31. januárom 1957.

(2) Dávky zročné v dobe trvania dobrovoľného pokračovania v nemocenskom poistení a dobrovoľného nemocenského poistenia sa poskytujú za podmienok a vo výške podľa predpisov platných pred 1. januárom 1957.

§ 61

Kde sa v iných predpisoch hovorí o národnom poistení, rozumie sa tým, pokiaľ ide o nemocenské poistenie zamestnancov, od 1. januára 1957 poistenie podľa tohto zákona; ak sa majú podľa týchto predpisov použiť ustanovenia platné doteraz pre národné poistenie, použijú sa ustanovenia tohto zákona primerane.

(2) Ak je podľa ustanovení tohto zákona podmienkou určitá doba poistenia podľa tohto zákona, rozumie sa tým, pokiaľ ide o dobu pred 1. januárom 1957, doba poistenia podľa predošlých predpisov o poistení zamestnancov, prípadne iných osôb poistených ako zamestnanci.

§ 62

(1) Zamestnancovi, ktorý 31. decembra 1956 bol neschopný práce pre nemoc alebo úraz alebo nevykonával prácu z dôvodu karantény alebo ošetrovania člena rodiny, nenáleží z týchto dôvodov od 1. januára 1957 mzda (plat), prípadne jej časť; náleží mu však od toho istého dňa nemocenské, prípadne podpora pri ošetrovaní člena rodiny, v rozsahu a za podmienok určených týmto zákonom.

(2) Zamestnankyni, ktorá 31. decembra 1956 nepracovala pre tehotnosť alebo pre materstvo, nenáleží z tohto dôvodu od 1. januára 1957 mzda (plat), náleží jej však od toho istého dňa peňažná pomoc v materstve v rozsahu a za podmienok určených týmto zákonom.

(3) Rodinné prídavky za podmienok určených v tomto zákone sa priznajú po prvé za január 1957.

§ 63

(1) Ústredná rada odborov vydá so súhlasom vlády opatrením, ktoré predseda vlády uverejní vyhláškou v Zbierke zákonov, bližšie predpisy:

a) o organizácii a o spôsobe vykonávania nemocenského poistenia zamestnancov, najmä o pôsobnosti jednotlivých odborových orgánov a o povinnostiach a zodpovednosti závodov a ich pracovníkov;

b) o spôsobe prejednania a rozhodovania (konania) v dávkových a iných veciach nemocenského poistenia zamestnancov;

c) o príjmoch nemocenského poistenia, najmä o poistnom, o prirážke k poistnému, o penále, o ich vyrubovaní a vykazovaní a o príjmoch z nárokov na náhradu vyplatených dávok proti zamestnávateľom a iným osobám.

(2) Ústredná rada odborov môže vydávať podrobnejšie predpisy na vykonanie tohto zákona.

(3) Ústredná rada odborov je oprávnená robiť opatrenia na odstránenie tvrdostí, ktoré by sa vyskytli pri vykonávaní tohto zákona, a môže poveriť ústredné výbory odborových zväzov, aby také opatrenia robili v jednotlivých prípadoch.

§ 64

(1) Zrušujú sa všetky predpisy o veciach upravených týmto zákonom. Najmä sa zrušujú:

a) zákon č. 99/1948 Zb. o národnom poistení, v znení neskorších predpisov, ako i ustanovenia vykonávacích predpisov k tomuto zákonu, pokiaľ upravujú nemocenské poistenie;

b) zákon č. 90/1949 Zb. o rodinných prídavkoch, v znení predpisov ho meniacich a doplňujúcich, ako i predpisy vydané podľa tohto zákona;

c) ustanovenie § 14 ods. 2 zákona č. 64/1950 Zb. o sociálnom zabezpečení osôb povolaných na službu v brannej moci a ich rodinných príslušníkov;

d) zákon č. 102/1951 Zb. o prebudovaní národného poistenia, pokiaľ upravuje nemocenské poistenie;

e) ustanovenia §§ 13 až 15 zákona č. 103/1951 Zb. o jednotnej preventívnej a liečebnej starostlivosti, ako predpisy vydané podľa týchto ustanovení;

f) vládne nariadenie č. 109/1952 Zb. o úprave zamestnávateľskej časti poistného v národnom poistení zamestnancov, v znení vládneho nariadenia č. 84/1953 Zb.;

g) vládne nariadenie č. 46/1954 Zb. o úprave poistného národného poistenia plateného spotrebnými a výrobnými družstvami a ich družstevnými zväzmi.

(2) Ďalej sa zrušujú všetky ustanovenia predpisov, pokiaľ upravujú pre osoby poistené podľa tohto zákona nároky na plnenie obdobné rodinným prídavkom. Najmä sa zrušujú:

a) ustanovenie § 15 ods. 1 zákona č. 66/1950 Zb. o pracovných a platových pomeroch štátnych zamestnancov;

b) ustanovenie § 26 ods. 1 zákona č. 67/1950 Zb. o pracovných a platových pomeroch sudcov z povolania, prokurátorov a sudcovských čakateľov;

c) ustanovenie § 21 vládneho nariadenia čís. 68/1950 Zb., ktorým sa vydáva platový poriadok pre správnych zamestnancov;

d) ustanovenie § 23 vládneho nariadenia čís. 69/1950 Zb., ktorým sa vydáva platový poriadok pre učiteľov;

e) ustanovenie § 21 vládneho nariadenia čís. 70/1950 Zb., ktorým sa vydáva platový poriadok pre zamestnancov zdravotnej starostlivosti;

f) ustanovenie § 15 vládneho nariadenia čís. 71/1950 Zb., ktorým sa vydáva platový poriadok pre sudcov z povolania, prokurátorov a sudcovských čakateľov;

g) obdobné ustanovenia iných platových poriadkov.

(3) Taktiež sa zrušujú všetky ustanovenia predpisov, pokiaľ priznávajú nárok na mzdu (plat), prípadne na ich časť v prípadoch, v ktorých tento zákon priznáva nárok na nemocenské, na podporu pri ošetrovaní člena rodiny alebo na peňažnú pomoc v materstve. Platnosť v tomto rozsahu strácajú najmä:

a) ustanovenie § 1154 b) všeobecného zákonníka občianskeho, vyhláseného 1. júna 1811 v znení zákona č. 155/1921 Zb.;

b) ustanovenie § 6 zákona 244/1922 Zb., ktorým sa všeobecne upravujú právne pomery medzi zamestnávateľmi a zamestnancami na Slovensku;

c) ustanovenia §§ 19 až 23 zákona č. 154/1934 Zb. o súkromných zamestnancoch;

d) ustanovenia platových poriadkov č. 68/1950 Zb., č. 69/1950 Zb., č. 70/1950 Zb., č. 71/1950 Zb., č. 121/1950 Zb. ako i všetky obdobné ustanovenia iných platových poriadkov a predpisov;

e) ustanovenia § 5 prvej vety zákona č. 189/1936 Zb. o pracovnom pomere redaktorov.

(4) Opatrenie Ústrednej rady odborov o organizácii a vykonávaní nemocenského poistenia zamestnancov, uverejnené vyhláškou predsedu vlády č. 100/1953 Zb., v znení opatrenia Ústrednej rady odborov o zmenách v organizácii a vykonávaní nemocenského poistenia zamestnancov, uverejneného vyhláškou predsedu vlády č. 65/1955 Zb., ako i vykonávacie predpisy k tomuto opatreniu zostávajú nedotknuté, pokiaľ nie sú v rozpore s týmto zákonom, a považujú sa za vydané podľa neho; zrušujú sa však ustanovenia § 59 ods. 1 písm. h) a § 66 tohto opatrenia.

§ 65

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1957; vykonajú ho všetci členovia vlády.

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Dolanský v. r.

Kopecký v. r.

Inž. Jankovcová v. r.

Poláček v. r.

Barák v. r.

Inž. Šimůnek v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Plojhar v. r.

Dr. Šlechta v. r.

Bakuľa v. r.

David v. r.

Ďuriš v. r.

Krajčír v. r.

Krosnář v. r.

Machačová v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Tesla v. r.

Uher v. r.

Beran v. r.

Jonáš v. r.

Reitmajer v. r.

Dr. Škoda v. r.

Bukal v. r.

Dvořák v. r. ,

Dr. Kahuda v. r.

Generál plukovník Lomský v. r.

Dr. Neuman v. r.

Ouzký v. r.

Pospíšil v. r.

Inž. Púčik v. r.

Dr. Vlasák v. r.

Zatloukal v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava,
tel.: 02 888 91 137, fax: 02/52442853, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.